

A Fővárosi Ítéltábla dr. Manga Ildikó ügyvéd (...) által képviselt I.rendű felperes neve (...) I. rendű és II.rendű felperes neve (...) II. rendű felpereseknek, dr. Budai Norbert ügyvéd (...) által képviselt alperes neve (...) alperes ellen szerzői jogdíj megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2019. március 12. napján kelt 1CP.../2017/44. számú ítélete ellen az alperes 45. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. és II. rendű felpereseknek egymás között egyenlő arányban 50.000 (Ötvenezer) forint összegű ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget.

Köteles az alperes az állami adóhatóság külön felhívására megfizetni a Magyar Államnak 360.000 (Háromszázhatvanezer) forint le nem rótt fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. és II. rendű felpereseknek - egymás között egyenlő arányban - 4.500.000 forintot, valamint 495.000 forint perköltséget.

Az ítélet tényállása szerint az I. és II. rendű felperesek forgatókönyvírással foglalkoznak. Az alperesi gazdasági társaság 2013-ban alakult, film, videó és televízió műsor gyártással foglalkozik. Az I. és II. rendű felperesek 2015-ben megkeresték az alperest az általuk korábban megírt „Győzelemig és tovább” munkacímű forgatókönyv felhasználásának tervével. A felek között 2015. december 23-án írásbeli szerződés jött létre a már elkészült forgatókönyv felhasználói jogainak átadását illetően. A megállapodás szerint az elkészült forgatókönyv teljeskörű felhasználási jogait az I. és II. rendű felperes az alperesnek átadta, amelynek fejében az első változat átadásakor a felpereseknek egymás közt egyenlő arányban 1.000.000 forint, a végleges változat átadása után ugyancsak egyenlő arányban 4.000.000 forint felhasználói díj járt. A szerződés megkötésével egyidejűleg az I. és II. rendű felperesek az alperes ügyvezetőjének átadták a forgatókönyv első változatát, az alperes pedig 2016. január 6-án a felperesek részére kifizette a megállapodott 1.000.000 forintot. Az első verzió megírása után a felperesek átdolgozták a forgatókönyvet, a második kidolgozott változatot 2016. május 20-án az alperes számára átadták. Az alperes erről 2016. május 20-án írásbeli teljesítési igazolást állított ki, a felperesek azonban a megállapodott díjat az alperestől nem kapták meg. 2016. június 24-én a felek között a szerződés részbeni írásbeli módosítására került sor, melyben a fizetési határidőt akként módosították, hogy 2016. augusztus 31-

ig a már elvégzett forgatókönyvírói feladatok ellentételezéseként az alperes 1.000.000 forintot, majd 2016. október 30-ig a fennmaradó 3.000.000 forintot vállalt megfizetni a felpereseknek. Az alperes azonban e további fizetési kötelezettségének nem tett eleget.

2016. december 16-án egy újabb forgatókönyvírói szerződés megkötésére került sor, melynek tárgya a "Győzelemig és tovább" című forgatókönyv második változatának felhasználói joga volt. Ennek díját 6.000.000 forintban állapították meg, amely összegből 3.000.000 forint kifizetési határideje 2017. március 31. volt, míg az alperes a gyártás megkezdésekor további 3.000.000 forint megfizetését vállalta a felperesek számára egymás közt egyenlő arányban. A forgatókönyv további változataira (draftjaira) változatónként nettó 1.500.000 forintban állapodtak meg akként, hogy a díjazás a szerzőket 1/2-1/2-ed arányban illeti meg. A szerződés 3.4. pontja értelmében amennyiben a forgatókönyv alapján nem készül film, úgy a forgatókönyv átvételekor járó kifizetés a szerzőket munkadíj címén illeti meg. A szerződés 4.3. pontja értelmében amennyiben a felhasználó a megfilmesítést nem kezdi meg 4 éven belül, úgy a jogok a szerzőkre jogdíj visszatérítési kötelezettségek nélkül visszaszállnak. A felek a szerződést 2017. január 10-én írásban akként módosították, hogy az alperes a felperesektől megrendelte a forgatókönyv harmadik változatát is 2017. január 30-i teljesítési határidővel. Az alperes 2017. január 21-én írásbeli teljesítési igazolással igazolta a második és harmadik változat átadás-átvételét és kijelentette, hogy a szerzők a vállalt munkát elvégezték, az alperes azt teljesítettnek tekinti. Ezt követően az alperes a felpereseknek további kifizetést nem teljesített. Az alperes 2016 decemberében a forgatókönyv második változatát a Magyar Nemzeti Filmalaphoz forgatókönyv fejlesztési pályázatra benyújtotta. A 2017 februárjában elbírált pályázat nem kapott támogatást. Az I. és II. rendű felperes 2017. április 4-én, majd április 25-én írásbeli fizetési felszólítást küldött az alperes részére. Az alperes 2017. május 26-án a szerződéstől a felperesek hibás teljesítésére hivatkozással elállt utalva a Filmalap kritikájára és elutasító döntésére. Kijelentette egyúttal, hogy a forgatókönyv kijavítását nem kéri.

Az I. és II. rendű felperesek keresetet nyújtottak be a bíróságon 4.500.000 forint megfizetésére kérve az alperes kötelezését. Arra hivatkoztak, hogy a második és a harmadik változatot a szerződés szerint megírták, ezért a kikötött díj jár. Ennek tényét bizonyítják az alperes által aláírt teljesítésigazolások, amellyel az alperes a felperesek által felajánlott teljesítést elfogadta.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a felek között létrejött szerződés jogszabályba ütközés folytán semmis. Ezt arra alapította, hogy a szerződés 3.4. pontja értelmében, amennyiben a forgatókönyv alapján készülő film nem kerül megvalósításra, akkor a 3.2.1. pontban meghatározott kifizetés a szerzőket munkadíjként illeti meg. Mivel a felek közötti szerződés nem munkaszerződés, ezért az jogszabályba ütközik és semmis. Másodlagosan az alperes arra hivatkozott, hogy a felperesek megtévesztették, amikor azt állították, hogy az általuk elkészített forgatókönyv alkalmas arra, hogy abból film készüljön, illetve képesek hollywoodi dramaturgia szerinti forgatókönyvet írni. Az, hogy a forgatókönyv nem felel meg e feltételeknek a Magyar Filmalap pályázat elutasító döntése és forgatókönyv értékelése támasztja alá. Harmadlagosan hibás teljesítésre hivatkoztak utalva arra, hogy a felperesek arra vállaltak kötelezettséget, hogy olyan forgatókönyvet készítenek, amely alapján film készülhet, az elkészült forgatókönyv azonban ennek az elvárásnak nem felel meg.

Az elsőfokú bíróság a keresetet alaposnak találta. Határozatát a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (Szjt.) 42. §-ának (1) és (2) bekezdésére, 45. §-ának (1) bekezdésére, 49. § (1)-(3) bekezdéseire, valamint a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:7. § (1) bekezdésére, 6:58. §-ára, 6:91. § (1) bekezdésére, 6:95. §-ára, 6:157. §-ára, valamint 6:159. § (1) és (2) bekezdésére alapította.

A szerződés semmisségére történő hivatkozás tekintetében azt hangsúlyozta, hogy a felek mindannyian tudatában voltak, hogy közöttük nem munkaszerződés jött létre. Nyilvánvaló, hogy a felek szándéka egyértelműen vállalkozási szerződés létrejöttére irányult, munkaviszony létrehozatalára, illetve munkabér, mint ellenszolgáltatás fizetésére irányuló szándék sem a felek nyilatkozata, sem a szerződés tartalma alapján nem állapítható meg. Az alperes egyebekben nem fejtett ki részletes okfejtést arra nézve, hogy milyen jogszabályba ütközne egy, a felek közt esetlegesen létrejövő munkaszerződés. Minderre tekintettel az elsőfokú bíróság az alperes e hivatkozását megalapozatlannak találta.

A törvényszék nem látta alaposnak a megtévesztésre alapított alperesi kifogást sem. E körben értékelte a felek közötti szerződéskötés körülményeit is. Utalt arra, hogy 2015 decemberében írásbeli szerződés jött létre, majd ezt követően a felek folyamatosan kapcsolatban álltak egymással, és az alperes a 2016-os szerződést azt követően kötötte meg a felperesekkel, hogy a forgatókönyv első változatát már egy éve ismerte, és azt teljesítésként elfogadta. A felperesek mint filmes szakemberek szerepeltek a P...hu-n és az IMDB adatbázisban is, az alperes tehát nem volt elzárva attól, hogy a felperesek korábbi munkáiról informálódjon. A szerződések egyikében sem szerepel hollywoodi dramaturgia, mint a forgatókönyv megalkotását meghatározó módszer, amelyet közelebbről egyebekben az alperes nem is határozott meg és nem adta elő az sem, hogy a felperesi forgatókönyv miért nem felel meg annak. Ugyancsak nem sikerült bizonyítania az alperesnek, hogy a hollywoodi dramaturgia az adott forgatókönyv szempontjából lényeges körülménynek minősül, míg a Magyar Nemzeti Filmalap felperesek által csatolt támogatási szabályzata ilyen feltételt a sikeres pályázathoz nem írt elő. Miután az alperesek e hivatkozása vonatkozásában sem a körülmény lényegességét, sem a megtévesztés tényét nem tudta az alperes bizonyítani, ezért a törvényszék e körben is alaptalannak találta az alperesi hivatkozást.

Ugyancsak nem nyert bizonyítást az sem, hogy a forgatókönyvek egyes változatainak filmforgatásra alkalmasságát illetően a felperesek megtévesztették az alperest. Ez az alperes által állított lényeges körülmény nem szerepel a szerződésben, annak ténye pedig, hogy a forgatókönyvet az alperes maga is forgatókönyv fejlesztési pályázatra adta be arra utal, hogy tisztában volt azzal, hogy a forgatókönyv további átdolgozásra, illetve fejlesztésre szorul. A pályázat továbbá nem filmgyártása, hanem forgatókönyv fejlesztésre került benyújtásra, azaz eredményes pályázat esetén sem a film forgatását, hanem a forgatókönyv továbbfejlesztését lehetett volna elkezdni a pályázati támogatásként kapott pénzből. Ami a hollywoodi dramaturgiát illeti, azt sem az írásbeli szerződés, sem a Filmalap Támogatási Szabályzata nem tartalmazza. Mindebből az következik az elsőfokú bíróság álláspontja szerint, hogy az alperes nem bizonyította, hogy az általa hivatkozottak a szerződésben rögzített minőségi követelmények lennének. Arra pedig, hogy e követelmények jogszabályban kerültek rögzítésre nem is hivatkozott.

A törvényszék álláspontja szerint a felperesek azt is alappal vitatták, hogy a forgatókönyv alapján nem lehetett filmforgatásba kezdeni. Ennek alátámasztására előzetes költségvetést csatoltak, amelyet az alperes által megbízott produceri iroda készített a forgatókönyv alapján. Ez igazolja, hogy költségvetést lehetett kapcsolni a forgatókönyvhöz. Az elsőfokú bíróság emellett utalt a 2016. december 16-án létrejött szerződés 3.4. pontjára, amely kifejezetten a meg nem valósuló film esetén fizetendő, felpereseket megillető díjról rendelkezik. Ebből arra következtetett, hogy a felek számoltak azzal a lehetőséggel, hogy a forgatókönyv alapján esetleg nem indul meg a filmforgatás és a felpereseket megillető felhasználói díjat erre az esetre is rendezték. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság a keresetet megalapozottnak találta.

A határozattal szemben az alperes élt fellebbezéssel, amelyben elsődlegesen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, másodlagosan az ítélet megváltoztatását és a felperesek keresetének elutasítását kérte. Továbbra is azt hangsúlyozta, hogy a felperesek nem tudtak olyan művet előállítani, amely megfelelt a kölcsönösen megállapított minőségi követelményeknek, így a hibás teljesítés törvényi fogalmi elemei maradéktalanul megvalósultak. Ezt az álláspontot az alperes a csatolt okiratokkal és a meghallgatott tanúk vallomásával megfelelően bizonyította, ezért nem felel meg a valóságnak az elsőfokú ítélet azon kitétele, mely szerint a felperesek igazolták, hogy szerződésszerűen teljesítettek. Az ugyanis, hogy a film gyártására vonatkozó költségvetést tudtak csatolni nem jelenti azt, hogy a forgatókönyv tartalmában, azaz minőségében alkalmas lett volna arra, hogy abból játékfilmet lehessen forgatni. Nem helytálló az a megállapítás, hogy a felperesek azért nem teljesítettek hibásan, mert a forgatókönyv megfilmesíthető volt. Nem pusztán az volt a felperesek feladata ugyanis, hogy egy megfilmesíthető forgatókönyvet írjanak, hanem az, hogy az alapján játékfilmet lehessen forgatni. A Filmalap csatolt kritikája azonban egyértelműen azt tartalmazza, hogy a forgatókönyv a benyújtott állapotában nem játékfilm, csupán egy sporttörténeti áttekintés, abból tehát ebben az állapotban játékfilm egyáltalán nem volt készíthető. A felperesek nem vitásan tudomással bírtak arról, hogy játékfilm leforgatását tervezi az alperes, ezért egyértelmű kellett, hogy legyen, hogy a szerződésszerű teljesítés játékfilm leforgatására alkalmas forgatókönyv megírását jelentette. Mivel a felperesek által megírt forgatókönyvet a Filmalap elutasította, így az alperes a film megvalósítására irányuló terve megghiúsult. Ezt az alperes által felsorakoztatott tanúk az eljárás során bizonyították, emellett több olyan tanú meghallgatását is indítványozta az alperes, amelyet az elsőfokú bíróság indokolás nélkül mellőzött. Ilyen volt **K.G.**, valamint a Filmalap forgatókönyv fejlesztési igazgatója - **H.B.** - meghallgatására irányuló indítvány is. **H.B.** információval rendelkezett arról, hogy miért nem alkalmas a forgatókönyv játékfilm gyártására, az elsőfokú bíróság ennek ellenére nem idézte őt tanúként, holott az alperes a forgatókönyv hibáját és így a felperesek hibás teljesítésért vele tudta volna bizonyítani. Erre tekintettel a bizonyítási eljárás nagy terjedelmű megismétlése, illetve kiegészítése szükséges. Az elsőfokú bíróság továbbá indokolás nélkül hagyta figyelmen kívül az alperes által becsatolt írásbeli tanúvallomást is, az abban foglaltakat nem értékelte és ennek indokát sem adta ítéletében. Mindebből az következik, hogy nem tárta fel megfelelően a tényállást és nem folytatta le az ehhez szükséges bizonyítást, amely hiányosságot a másodfokú eljárásban nem lehet orvosolni.

A felperesek fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a jogvita eldöntéséhez szükséges mértékben lefolytatta, a tényállást helyesen állapította meg és abból helytálló érdemi döntést hozott. Ítélete jogi indokait a Fővárosi Ítéltábla teljes körűen osztotta, azok közül - a fellebbezésben foglaltakra tekintettel - az alábbiakat hangsúlyozza.

Mindenekelőtt rögzíti, hogy az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére okot adó, az ügy érdemi eldöntésére kiható lényeges eljárási szabálysértést nem látott megvalósulni. Helytállóan utaltak a felperesek fellebbezési ellenkérelmükben arra, hogy a Pp. 3. §-ának (4) bekezdése alapján a bíróság a bizonyítási indítványhoz nincs kötve, és mellőzheti a bizonyítás elrendelését, ha az a jogvita elbírálása szempontjából nem szükséges. Osztható volt az elsőfokú bíróság álláspontja abban, hogy sem **K.G.**, sem **H.B.** nem tudott volna olyan információkkal kapcsolatban tanúvallomást tenni, amely a jogvita eldöntése szempontjából releváns. **H.B.** tanúvallomásával az alperes a forgatókönyv filmgyártása való alkalmatlanságát kívánta bizonyítani. Ez a körülmény azonban a jogvita eldöntése szempontjából nem bír jelentőséggel. **K.G.** pedig olyan kérdésre lett volna meghallgatható, amelyet

a peranyag részét képező okirati bizonyítékok megfelelően igazoltak, másrészt a per eldöntése szempontjából nincs jelentősége. Mindezek alapján a törvényszék nem sértett eljárási szabályt az alperes tanúbizonyítási indítványa mellőzésével, így az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére sem súlyos eljárási szabályszegés, sem a bizonyítási eljárás kiegészítése érdekében nem volt szükség, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla érdemben bírálta felül.

A másodfokú bíróság érdemben is helytállónak találta az elsőfokú ítéletet.

A törvényszék megalapozottan vette ítélezése alapjául a Ptk. 6:157. § (1) bekezdését, amely szerint a kötelezett akkor teljesít hibásan, ha a szolgáltatás a teljesítés időpontjában nem felel meg a szerződésben vagy jogszabályban megállapított minőségi követelményeknek. Helyesen következtetett mindebből arra, hogy a felperesek teljesítését két szempontból kellett vizsgálnia, egyrészt a felek közötti szerződésnek, másrészt a vonatkozó jogszabályoknak való megfelelés szempontjából.

A másodfokú bíróság osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját abban, hogy az alperes által a szerződésekkel, illetve azok teljesítésével kapcsolatban felhozott kifogások egyike sem foghatott helyt, az elsőfokú ítélet vonatkozó része egyebekben a másodfokú eljárásban már nem volt vitás. Helyes volt az elsőfokú ítélet álláspontja az alperes hibás teljesítésre történő hivatkozása körében is. Alappal tulajdonított jelentőséget a 2017. január 20-án kelt teljesítési igazolásnak, amelyben az alperesi ügyvezető a teljesítést a második és harmadik forgatókönyv változat tekintetében is elfogadta.

Okszerűen értékelte azt a körülményt, hogy a pályázat nem filmgyártása, hanem forgatókönyv fejlesztése került benyújtásra, amelyből helytállónan következtetett arra, hogy eredményes pályázat esetén sem a film forgatását, hanem a forgatókönyv továbbfejlesztését lehetett volna elkezdni a pályázati támogatásként kapott pénzből. A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy mindez kizárja, hogy a felek a szerződésszerű teljesítés feltételeként a forgatásra való alkalmasságát jelölték volna meg.

A hollywoodi dramaturgiát illetően pedig sem az írásbeli szerződés, sem a Filmalap támogatási szabályzata nem tartalmaz kitélt és ilyen minőségi követelmény a felek szerződésében sem szerepelt, arra pedig az alperes sem hivatkozott, hogy e követelmény jogszabályban rögzített lenne. Emellett az alperes a Filmalap döntését, illetve az annak mellékletét képező előzetes bírálatot átvéve sem hívta fel a felpereseket a perben állított hiba kijavítására. A Nemzeti Filmalap kedvezőtlen döntéséről tudomást szerezve 2017. február 17-i e-mailben arra hivatkozott, hogy minden rendben van, illetve lesz, majd 2017. február 21-én újabb forgatókönyv változatot rendelt meg a felperesektől.

Az alperes 2017. május 26-ig nem hivatkozott hibás teljesítésre írásban, mely napon elállást közölt a felperesekkel, e levelében kijavítást nem kért. Mindezek alapján helytállónan jutott arra a következtetésre az elsőfokú bíróság, hogy a felperesek részéről hibás teljesítés a perbeli szerződések vonatkozásában nem volt megállapítható. Emellett megfelelően tulajdonított jelentőséget annak, hogy a 2016. december 16-án létrejött szerződés 3.4. pontjában kifejezetten a meg nem valósuló film esetén fizetendő, felpereseket megillető díjról rendelkeztek a felek. Ebből helyesen következtetett arra, hogy a szerződő felek számoltak azzal, hogy a forgatókönyv alapján nem indul meg esetlegesen a filmforgatás a felpereseket megillető felhasználói díjról, azonban erre az esetre is rendelkeztek.

Mindezek következtében az elsőfokú bíróság keresetnek helyt adó ítélete megalapozott volt, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező alperest a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kötelezte a felperesek oldalán felmerült, a 32/2003. (VIII. 22) IM rendelet 3. §-ának (2), (5) és (6) bekezdése alapján mérlegeléssel megállapított, áfát nem tartalmazó ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltség megfizetésére.

Az alperes számára biztosított illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési illeték viselésére vonatkozó rendelkezés az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 74. §-ának (3) bekezdése alapján alkalmazandó 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdésénél alapul.

Az Ítéltábla a fellebbezést a Pp. 256/A §-a (1) bekezdés f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2019. október 1.

. Lesenyei Terézia s.k.
a tanács elnöke

. Mózsik Tímea s.k.
előadó bíró

. Pullai Ágnes s.k.

bíró